

החבורת הרביעית, בנושא היחס ללא-יהודי. גם כאן נשמח לסיוע - בתרומה ישירה (או לשם הנצחה), או בעזרה במציאת תורמים.

לאחר שלוש שנות פעילות של תוכנית המחנכים שלנו, אנו שמחים לבשר על איחודה עם תוכנית "רשות הרבים" של מרכז יעקב הרצוג. בימים אלו אנו סוגרים את הרישום לשנה הבאה, ומזמינים כל איש/ת חינוך בחינוך הדתי להצטרף לתוכנית.

מדי פעם דואגת התנועה להעלאת נושאים חדשים על סדר היום הציבורי. אחד מהם, שקודם באמצעות מתנדבים, היה החשיבות שבתשלום מסים. תחת הכותרת "מצוות צריכות קבלה" פרסמנו בערוצים שונים רשימה של עסקים לתשמישי קדושה הפועלים כחוק ומשלמים מס כנדרש. לבושתנו כאנשי תורה, דווקא שוק זה מלא בבעלי עסקים אשר אינם מקפידים על חובת תשלומי המסים שהיא חובה הלכתית לכל דבר. אנו קוראים לכל הדבקים בהלכה להקפיד ולרכוש מעסקים המשלמים מסים (ונותנים קבלות).

התנועה מעסיקה כיום יותר מעשרה עובדים, הפועלים בעזרת מאות מתנדבים על 17 פרויקטים ארציים. באופן טבעי, החלק הקשה ביותר הוא דווקא המשך גיוס התרומות. בימים אלו שוקד צוות גיוס המשאבים, הפועל כולו בהתנדבות, על המשך הקשר עם עשרות קרנות ותורמים יהודיים בכל רחבי העולם. אנו קוראים לכם לעזור לנו בכך ולו גם בתשלום חברות סמלי אשר יש בו כדי לחזק את דרכנו - לא רק מן ההיבט הכספי אלא גם ביכולתו להראות כי הציונות הדתית המאמינה וחפצה בערכי תורה ועבודה עוד חיה וקיימת.

זהו גיליון **דעות** האחרון הנערך על-ידי עמרי שאשא. עמרי החל את דרכו כעורך כתב העת לפני כשלוש שנים, ומאז נתברכנו כולנו בגיליונות איכותיים ומעמיקים אשר יצרו דיון והד ציבורי נרחב בישראל ומחוצה לה. אנו מאחלים לו בהצלחה בכל אשר ילך ומקדמים בברכה את העורך הבא, אוראל שרף.

קיי טוב, תהלה

שירותי הדת בישראל, באופן שבו מעוצב המרחב הציבורי בישראל, ועוד ועוד.

בימים אלה אנו בעיצומו של מאמץ ומאבק לשמירת בתי הספר נאמנים לערכי תורה עם דרך ארץ וכנגד מגמת החמ"ד להוריד את היקף לימודי החול בבתי הספר. מאז ומעולם הושתת החינוך הממלכתי דתי על השאיפה לגדל תלמידי חכמים משכילים אשר יחד עם תלמודם יהיו בקיאים ומשפיעים בתחומי המדע והתרבות ובענפי העשייה וההנהגה במדינת ישראל. לצערנו, כיום אנו עדים למגמה הפוכה, אשר מובלת בלחץ אלו הסוברים כי לימודי החול הם דבר שולי, ורואים בהתערבות בחברה הישראלית סכנה ולא סיכוי. התנועה מובילה בדרכים שונות את המאמצים לוודא כי גם בחלוף דור, הציבור הדתי ברובו ידבק בעקרונותיו הבסיסיים. לשמחתנו, פעילות התנועה (על עובדיה ומתנדביה) נושאת פרי ומשפיעה באופן משמעותי על קבלת ההחלטות בדרכים הרלוונטיים.

פרויקט "אור חדש" לשיפור שירותי הדת בישראל גם הוא מתקדם בזכות עבודת הצוות היעילה של עובדים ומתנדבים. מטרת הפרויקט היא להוביל לדמוקרטיזציה של מערכת שירותי הדת ולהעביר את מוקד הכוח מהמסד הממשלתי לקהילה. עתירת התנועה בעניין זה תלויה ועומדת בבג"צ בימים אלו; עיקר עניינה הוא דרישתנו לשינוי דרך המינוי של רבני הערים - לא עוד כמינוי פוליטי אלא באמצעות בחירה של ממש. עבודה נעשית בימים אלו גם סביב נושא פעילות המועצות הדתיות, המקוואות, שדרוג מערך הכשרות, הקבורה ועוד. אנו מקווים כי בעוד כמה חודשים נוכל לבשר על שינוי ממשי בשטח.

החבורת השלישית בסדרת "עצ"ה לדרך - הנחלת ערכי הציונות הדתית לדור הבא" יצאה לאור. החבורת, הנקראת "חברה שלמה", עוסקת בנושא "החברה המעורבת לכתחילה" והיא עוררה הד גדול בקרב הנוער הדתי בישראל. לשמחתנו, מרבית החבורות אלו ואנו מחפשים בדחיפות אחר תורם להדפסת החבורות הבאות. כמו כן, בשיתוף ארגון Jewish Ideas and Ideals הוחלט על תרגום החבורת והפצתה באנגלית לבני נוער ברחבי העולם היהודי. בימים אלו אנו מסיימים את כתיבת

כבר לא מעט שנים שמדינת ישראל חווה משבר מנהיגות מתמשך. לא כל-כך משנה מה עמדתך המדינית או החברתית - סביר מאוד שאינך מרוצה מהמנהיגות הפוליטית של המחנה שלך. אנו סובלים מהיעדרו של חזון, משיתוק בקבלת החלטות, ומקריסה של היכולת לפעול בסדר גודל משמעותי. התופעה הזו, שאפשר לנתח לעומק מהם גורמיה, אינה ייחודית לנו; מדינות המערב כולן מתמודדות עם משבר משילות דומה. אלא שבישראל, כמו בישראל, בשל עוצמת האתגרים שעמם אנו מתמודדים ובשל אופיים הקיומי (בבחינת להיות או לחדול) החשש מתוצאות משבר המנהיגות חמור שבעתיים.

בהיותה של הציונות הדתית חברה ערכית ומחויבת, רבים מחבריה משתעשעים במחשבה כי ממנה תצמח המנהיגות העתידית של ישראל. אלא שעל מנת שהדבר הזה יקרה, דבר-מה בסיסי צריך להשתנות; משהו יסודי באופן שבו אנחנו חיים, מחנכים, ומעצבים את המרחב הציבורי שלנו. שכן מנהיגות משמעה לקיחת אחריות על כלל הציבור, ולקיחת אחריות על כלל הציבור משמעה הכרה בצרכים של כולם. מנהיגות לאומית, בהגדרתה, לא יכולה להיות סקטוריאלית. העם היהודי ומדינת ישראל מורכבים - ותמיד יורכבו - מזרמים שונים; תמיד יהיו חילונים, מסורתיים ושומרי מצוות ברמות כאלה או אחרות. יהודים שונים מבטאים את השבת שלהם באופן שונה, בונים משפחות באופן שונה, ובקיצור - זהותם היהודית שונה ומגוונת. מי שרוצה להנהיג מוכרח לוותר לחלוטין על הרצון להפוך את כולם לדומים לו. אי אפשר לכפות על המרחב הציבורי את השבת שלנו, את נהגי הצניעות שלנו, את הזהות היהודית שלנו. מי שרוצה להנהיג צריך לחפש אחרי המכנה המשותף הרחב ולהבין שמכנה משותף כזה דורש ממנו להתפשר. ומי שלא רוצה ומוכן להביא את כולם בחשבון, שלא יתיימר להנהיג.

לכאורה גם נאמני תורה ועבודה היא תנועה מגזרית, אבל רק לכאורה. מטרתנו היא לעצב ולחזק תפיסה מגזרית שתוכל להתחייב לחברה הישראלית ולעם היהודי כולו. זאת באופן שבו מעוצבים בתי הספר הממלכתיים-דתיים ותנועות הנוער של הציבור הציוני-דתי, באופן שבו מנוהלים

דעות

יוצא לאור בהוצאת נאמני תורה ועבודה ומרכז יעקב הרצוג ללימודי יהדות

De'ot 52 August 2011

Ne'emanei Torah Va'Avodah & The Yaacov Herzog Center

עורך: עמרי שאשא

עריכת תוכן: חן חורי

מערכת: שרגא בר און, חגית ברטוב, משה מאיר, תהלה נחלון, יאיר פרץ,

חנן מזא"ה, רבקה רוזנר

עריכת תמונות ועיצוב גרפי: דנה שחם **עריכת לשונית:** מילי נאור

כתובת המערכת: דובנוב 7, ת"א 64732 **טלפון:** 03-6072739 **דוא"ל:** deotta@gmail.com

תמונת השער: דוב אברמסון, ימים שאין בהם (ל)מנצח, 2011